

Afgelopen winter zeilde de Spiegel voor het eerst, met aan boord schrijver Peter Fokkens (links, o.m. van de serie Museumhavens) en de hoofdredacteur. Eerder waren Wim de Bruijn en Theo Kampa ook al aan boord geweest voor een eerste artikel.

Een platbodem voor de Spiegel

Met de aanschaf van een redactieboot krijgt de Spiegel de beschikking over een bron van inspiratie voor nieuwe artikelen en verhalen. Of het nu gaat om techniek, onderhoud of het bezoeken van evenementen, zowel onze auteurs als de lezers mogen hun ideeën er op los laten. Maar nu eerst kennismaken door de lens van de camera.

Fotografie en tekst: Bertel Kolthof

boven: Genoeg ruimte voor een redactievergadering of een ontmoeting met de lezers

linksonder: Houtsnijwerk dat een opfrisbeurt verdient, hoe doe je dat het best?

midden: Een kleine pantry, met onder het luikje een fornuis op gas

rechts: Een sfeervolle olielamp mag niet ontbreken

Het kan niet anders of een redactieplatbodem voor de Spiegel is een historisch schip. Dat had ieder type kunnen zijn, maar om te benadrukken dat we niet alleen Nederlandse lezers hebben maar ook een behoorlijk aantal Duitse en Belgische abonnees, is het wel zo mooi om te kiezen voor een "grensoverschrijdend model". Een hoogaars dus, waarmee in de Scheldedelta

druk gevist werd door de Nederlanders, terwijl de Belgen ervaar hadden voor hun plezier. (Zie in de vorige Spiegel het verhaal over Hugo van Kuyck met zijn *Reiger* en *Marieke*.) Deze hoogaars werd gebouwd op de werf van Van de Voorde, dezelfde werf waarop 'de boot van Brel' *Askoy II* (zie elders dit nummer) van de helling gleed - al was dat twaalf jaar later. In die tijd kreeg de werf het lassen onder de knie;

de hoogaars is nog grotendeels geklonken. Een schip met geschiedenis maakt altijd de tongen los en zorgt voor een stortvloed aan verhalen - we moeten er nog veel verifiëren. Al zijn we wel meteen achter dat gruwelijke verhaal over een verdrinking aangegaan. Het schip zou een keer omgeslagen zijn, waarna een opvarende die op het toilet zat niet meer bevrijd kon worden. Nu is 'oral history', ofte-

rechts: Peter Fokkens aan het helmhout, over de zeilkwaliteiten had hij niets te klagen. Maar dat wisten we eigenlijk al van Paul en Andrea Antheunis die bijna drie decennia voor het schip zorgden

linksonder: Het plaatje van de Antwerpse werf uit 1948. Het schip was echter voornamelijk op Nederlands water te vinden

rechtsonder: Custom zwaardliertjes, anno ?

wel mondelinge overlevering, altijd 'tricky' als die niet gestaafd wordt door andere bronnen, dus gingen we op onderzoek uit. Volgens erkend "hoogaarshistoricus" Peter Hamer is er sprake van een mythe. Hij vond in lokale kranten geen enkele vermelding van een omgeslagen hoogaars, waarbij iemand zou zijn verdronken. 'Bovendien,' aldus Hamer 'hoorde ik hetzelfde verhaal een paar jaar terug al eens, toen ging het over de *Twist-appel*, de eerste stalen hoogaars voor de visserij, gebouwd bij Nicolaas Witsen/Stoel in Alkmaar (1892). Daarbij ging het om een Belgische schipper, die aan het vissen was terwijl zijn vrouw lag te slapen. Een windvlaag deed de rest.'

Geén mythe is het goede presteren van deze hoogaars in diverse wedstrijden, al begon die fase pas dertig jaar na de tewaterlating. Volgens Adri Verras, die ook aan het schip werkte, was dat mede te danken aan het tuig dat op de platbodem verscheen, dat was het eerste dat dankzij André Nelis van North Sails met behulp van de computer ontworpen werd voor een platbodem, een absolute noviteit. Fotograaf Theo Kampa meldt dat hij uit die tijd beslist nog foto's in zijn archief moet hebben, dus we hopen dat die nog een keer "opgegraven" kunnen worden. En zo lag er, zonder dat we dat wisten, eigenlijk al langere tijd een lijntje tussen dit schip en de Spiegel.

Plannen maken

Het fenomeen redactieboot is geen onbekende in de Nederlandse watersportmedia. De inmiddels ter ziele *Waterkampioen* had er in het verleden zelfs meerdere en ze werden volop ingezet. De schepen waren een soort verhalenmotor: er werd aan gewerkt, er werden reizen mee gemaakt, ze waren aanwezig op evenementen en veel daarvan werd aan het papier toevertrouwd. Van de laatste redactieboot, het motorjacht *Tijgerhaai*, verscheen zelfs een mooi uitgevoerd boek, *De reizen van de Tijgerhaai*. Redactieleden van de *Waterkampioen* werden aangespoord om vaartochten te bedenken en uit te voeren. Maar ook de verfraaiing van deze boot, waarbij een deel van het lakwerk een "houtlook" kreeg leverde veel gespreksstof op.

Met onze redactieplatbodem willen we hetzelfde bereiken, zij het iets minder ambitieus

(lange reizen als van de *Tijgerhaai* naar Berlijn staan bijvoorbeeld niet op de planning); hij moet een kapstok vormen waaraan je de nodige verhalen kunt ophangen. Het eerste verhaalidee hadden we meteen al te pakken: in dit nummer start Wim de Bruijns serie over hout als bouw materiaal. Een onderdeel daarvan betreft houtrot. Nu blijkt de masttop van de Spiegelboot daaraan onderhevig en kunnen we in een volgend nummer laten zien hoe die vakkundig gerepareerd wordt. Maar Wim constateerde ook tijdens de keuring van de rondhouten bij de aankoop (op zich al een artikel waard!): de mast is hol verlijmd met een oudere lijmsort - hoe ga je daarmee om in de (nabije) toekomst?

Onze techniekredacteur René Westerhuis wil zich liever buigen over een heel ander onderwerp: de communicatie. De redactieboot beschikt nu nog over een marifoon die niet voldoet aan de eisen om aan SAIL mee te mogen doen. Tijd voor (koop)actie dus. Wat zijn nu de alternatieven en wat zou een goede aankoop kunnen zijn? De hoofdredacteur heeft weer andere zorgen: hij wil best zijn drie meiden "inzetten" voor een artikel over

zeilen met jonge kinderen, maar maakt zich zorgen over het gaskacheltje (met open vlam) dat nu in de boot hangt... dat kan toch zeker wel anders?

En nu het SAIL-woord is gevallen, we gaan ons best doen om het schip naar evenementen te brengen, zodat u ons op uw beurt weer kunt voeden met ideeën voor artikelen. Waar wilt u het schip weleens naartoe laten komen? Of over welk vaargebied wilt u meer informatie. Welke verbeteringen zou u op deze platbodem doorgevoerd willen zien, et cetera. Wie nu al ideeën heeft kan een mail sturen naar redactie@spiegelderzeilvaart.nl 🐦